

"הגם שאול בנביאים"

הרב אליעזר קשתיאל

א. שמואל א, פרק י

{א} ויקח שמואל את פך השמן ויצק על ראשו וישקהו ויאמר הלוא כי משחה יקוק על נחלתו לנגיד: {ב} בלכתך היום מעמדי ומצאת שני אנשים עם קברת רחל בגבול בנימן בצלצח ואמרו אליך נמצאו האתנות אשר הלכת לבקש והנה נטש אביך את דברי האתנות ודאג לכם לאמר מה אעשה לבני: {ג} וחלפת משם והלאה ובאת עד אלון תבור ומצאוך שם שלשה אנשים עלים אל האלהים בית אל אחד נשא שלשה גדיים ואחד נשא שלשת ככרות לחם ואחד נשא נבל וין: {ד} ושאלו לך לשלום ונתנו לך שתי לחם ולקחת מידם: {ה} אחר כן תבוא גבעת האלהים אשר שם נצבי פלשתים והיה כבאך שם העיר ופגעת חבל נביאים ירדים מהבמה ולפניהם נבל ותך וחליל וכנור והמה מתנבאים:

{ו} ויבאו שם הגבעת והנה חבל נבאים לקראתו ותצלח עליו רוח אלהים ויתנבא בתוכם: {ז} ויהי כל יודעו מאתמול שלשום ויראו והנה עם נבאים נבא ויאמר העם איש אל רעהו מה זה היה לכן קיש הגם שאול בנביאים:

ב. שמואל א, פרק יח

{א} ויהי ממחרת ותצלח רוח אלהים רעה אל שאול ויתנבא בתוך הבית ודוד מנגן בידו כיום ביום והחנית ביד שאול: {ב} ויטל שאול את החנית ויאמר אכה בדוד ובקיר ויסב דוד מפניו פעמים:

שמואל א, פרק יט

{א} ותהי רוח יקוק רעה אל שאול והוא בביתו יושב וחקניתו בידו ודוד מנגן ביד: {ב} ויבקש שאול להכות בחנית בדוד ובקיר ויפטר מפני שאול ויך את החנית בקיר ודוד נס וימלט בלילה הוא:

ג. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף נד עמוד ב

דרש רבא, מאי דכתיב: וילך דוד ושמואל וישבו בנויות ברמה, וכי מה ענין נויות אצל רמה?

אלא, שהיו יושבין ברמה ועוסקין בנויו של עולם, אמרי, כתיב: וקמת ועלית אל המקום, מלמד שבית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל, וארץ ישראל גבוהה מכל ארצות, לא הוו ידעי דוכתיה היכא, אייתו ספר יהושע, בכלהו כתיב: וירד ועלה הגבול ותאר הגבול, בשבט בנימין ועלה כתיב וירד לא כתיב, אמרי: שמע מינה הכא הוא מקומו. סבור למבנייה בעין עיטם דמדלי, אמרי: ניתתי ביה קליל, כדכתיב: ובין כתפיו שכן. ואיבעית אימא: גמירי, דסנהדרין בחלקו דיהודה ושכינה בחלקו דבנימין, ואי מדלינן ליה מתפליג טובא, מוטב דניתתי ביה פורתא, כדכתיב: ובין כתפיו שכן.

ד. אלשיך שמואל א פרק י

וגם זה רמז לו פה שמואל באות השלישי, (ה) שפגע חבל נביאים (ו) ויתנבא גם הוא עמהם עד יאמרו הגם שאול בנביאים, למען יזכור האות הזה ברודפו אחר דוד אשר היה עם שמואל, ואז על ידי להקת נביאים נבא, ויפשט מכל ענייני העולם ויסכים ויאמר כי מן השמים נהיה הדבר, ולא ירדפנו עוד, ולא כן עשה: והורהו שמואל שעל ידי רמז (ז) האותות האלה, אם ישים אליהם לבו יצלה במלוכה. ובדבר הזה מצאנו ראינו טוב טעם ודעת אל אומרו בענין התנבאו שאול ושלוחיו בלכתו ביתה שמואל לקחת את דוד להמיתו, כי שם נאמר (לקמן יט כד) (כי) על כן יאמרו הגם שאול בנביאים, כי הלא יקשה כי לא על הפעם ההיא נאמר, כי אם על היום אשר אמר שמואל שיפגע חבל נביאים יורדים מהבמה ויתנבא אתם, ושם נאמר (פסוק יב) כי על כן היתה למשל הגם שאול בנביאים, ואם כן איך יאמר אחרי זמן רב בשובו להתנבא עם נביאים, ברדפו אחרי דוד ויתנבא בית שמואל, כי על הפעם ההיא היה למשל הגם שאול בנביאים. אך במאמריו יתיישב, כי מה שאירע לו פה בלכתו מעם שמואל במשחו אותו שהתנבא עד אומרם הגם שאול כו', היה סימן על מה שהיה עתיד לעשות ברודפו אחרי דוד, ומספר הכתוב שנרמז ולא חש. וזהו אומר בפעם השנית על כן היה למשל הגם שאול כו', כלומר על המעשה הזה שהיה עתיד למשל מאז נמשח, הגם שאול כו', ולא חש כי הנה ויברח דוד מניות ברמה כו', (לקמן כ א) ולא שב מלרודפו פעמים רבות כמפורש בכתובים שאחרי כן. הנה זה הוא ענין כללות הכתובים ברמז דרך כלל:

תנועת
המחנכים

ימי לימוד תנ"ך

לאורה של תורת ארץ ישראל

מלבי"ם שמואל א פרק יט

(כד) ויפשט. ועת בא לפני שמואל גבר עליו השפע מאד עד פשט בגדי מלכות, כי כשל כח הגוף משאתם עת לבשה נפשו מלכות אלהים: ויתנבא גם הוא לפני שמואל. במעלה יותר ממה שהתנבא בדרך, וזאת שנית שנפל ערום על פניו כל היום והלילה כי לא סר הרוח ממנו, מה שלא היה כן למלאכיו שהתנבאו רק לפרקים כברק הנוצץ ומתכסה: על כן יאמרו. ר"ל בזה התחזק שנית המשל שהושם בפי כולם על כל המתנבא בלא הכנה, לאמר עליו הגם שאול בנביאים (כנ"ל ס' י), כי הגם שגם מלאכי שאול נבאו, אחר שהיה זה רק שעה קטנה ורק לפני שמואל לא היה למשל, משא"כ שאול שנבא זמן ארוך יום ולילה וגם טרם הגיע אל הנביא, לכן רק הוא היה למשל לא זולתו: